ПАМ'ЯТАЙМО МИНУЛЕ — 200-річчя НЕЗАЛЕЖНОСТИ ЗСА 100-річчя АМЕРИКАНСЬКОЇ УКРАЇНИ — БУДУЙМО МАЙБУТНЄ

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 30 Montgomery St. Jersey City, N.J. 07303
Телефони: (201) 434-0237, (201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250, (212) 227-5251

РІК LXXXIII. No. 183. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 28-го ВЕРЕСНЯ 1976 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, SEPTEMBER 28, 1976 Ч. 183. VOL. LXXXIII

ЄДНІСТЬ В ЦЕРКВІ І В НАРОДІ БУЛИ ГОЛОВНИМ МОТТОМ ВИСТУПІВ І ПРИВІТАНЬ ПАТРІЯРХА ЙОСИФА В МЕТРОПОЛІЇ НЮ ЙОРК - НЮ ДЖЕРЗІ З КІНЦЕМ МИНУЛОГО ТИЖНЯ

З кінцем минулого тижня, від п'ятниці 24-го до неділі 26-го вересня 1976, велика українська громада світової метрополії Ню Йорку — Ню Джерзі була всецільо під знаком відвідин і привітань Патріярха Йосифа, головним моттом виступів якого була єдність в Церкві і в народі, що є головною передумовою успіху в наших змаганнях.

ВІДВІДИНИ В УНС І „СВОБОДІ"

Джерзі Сиії, Н. Дж. (з. с.) — „Пам'ятайте, що ви є осередком українського народу на американській землі, прямуйте й далі до висот, до ще більшого росту, але й не забувайте, що все має йти на користь нашого народу і Церкви, цього народу, який живе найвищою ідеєю, ідеєю волі України", — закликав Блаженніший Патріярх Йосиф під час своїх перших, історичних відвідин у приміщеннях Головної Канцелярії УНСоюзу та в-ва „Свобода", в п'ятницю, 24-го вересня. Це вперше за останніх 55 років, що Первоієрарх Української Католицької Церкви відвідав Головну Канцелярію УНСоюзу і Видавництво „Свобода". В 1921-му році, св. п. Митрополит Андрей Шептицький відвідав приміщення канцелярії УНСоюзу і Видавництва „Свободи", які тоді ще містились при 83 Гренд вулиці.

Патріярха Йосифа, який прибув в полудневих годинах в товаристві о. д-ра Івана Дацка, д-ра Роми і д-ра Мирослава Навроцьких, голови Т-ва за Патріярхальний Устрій Помісної Української Католицької Церкви, і Еви Піддубчишин, члена Управи Т-ва, привітав в прикрашеному американським і українським прапорами вестибюлі „Української Будівлі", головний предсідник УНСоюзу Йосип Лисогір, а вітали його традиційно хлібом і сіллю п-ни Христя Грицковян, Мирослава Левенець і Рома Сохан, молоді працівниці УНСоюзу і „Свободи", в приявності всіх працівників. Від міста Джерзі Ситі і його мейора, д-ра Пола Джордана, який був відсутній в цей день, вітав Патріярха Йосифа Вілліям Маккі, заступник мейора і директор міського управління людських ресурсів, вручаючи Первоієрархові ПУКЦеркви символічний — як він сказав — „ключ до нашого міста і наших сердець". В групі осіб, які зустрічали Патріярха Йосифа у вестибюлі будівлі, яка стала фінансовим центром цього міста, були ще: Герман Суенгольц, президент сусіднього Першого Джерзі Банку, Роберт Свансон, президент Комершіял Траст Компанії і Моіс Баріл, віцепрезидент фірми Віден, бюра якої містяться на 15-му поверсі „Української Будівлі" УНСоюзу. Опісля Патріярх Йосиф, в ескорті екзекутивних урядників УНСоюзу, редакторів „Свободи" і запрошених гостей, поїхав віндою на 14-ий поверх будівлі, звідкіля оглянув Статую Свободи і нюйоркський „скайлайн". Після короткого відпочинку в конференційній залі УНСоюзу на третьому поверсі будівлі, Патріярх Йосиф засів до спільного полуденку з усіми гостями, екзекутивними урядниками і працівниками УНСоюзу та „Свободи". Тут щераз вітав Патріярха Йосифа гол. предсідник Й Лисогір, дякуючи за візиту у перевантаженій поїздками програмі та відмічуючи недавню зустріч з президентом Фордом, зложив особливу подяку Первоієрархові — „першому серед наших героїв" — за це, що він при кожній нагоді вставляється за страждаючий, але нескорений український нарід. На честь Патріярха Йосифа присутні відспівали многоліттєвія, а він поблагословив трапезу.

У своєму слові до зібраних Патріярх Йосиф кількакратно підкреслював надзвичайні досягнення УНСоюзу, особливо відмічуючи мозольну працю його піонерів, які виїздили до ЗСА тоді, коли він був ще „малим хлопчиком". Нав'язуючи до 200-ліття ЗСА і 100-ліття українського поселення в цій країні, Патріярх Йосиф підкреслив конечність почуття відповідальности, бо „ви найбільший осередок, і хоча ви скромні, ви провідники, ваші досягнення найвидатніші". Бажаючи дальшого росту УНСоюзові, Патріярх закликав до ще більшої підтримки українського народу і Церкви. „Там, в Україні, ідея живе і нарід свідомий цього, що нам належиться право на свободу ще від часів Володимира Великого. Несіть допомогу цьому наро-

(Закінчення на стор. 4-ій)

При вході до Української Будівлі УНСоюзу молоді працівниці УНС і „Свободи" привітали Патріярха традиційно хлібом і сіллю.

Патріярх Йосиф в товаристві свого секретаря о. д-ра Івана Дацка та гол. предсідника УНС Йосипа Лисогора оглядає приміщення Головної Канцелярії УНС.

Після відвідин Головної Канцелярії УНС та полуденку, Блаженніший Патріярх в товаристві свого секретаря, екзекутивних урядовців УНС і редакторів відвідав та познайомився з приміщеннями в-ва „Свобода". На фото (зліва): ред. А. Драган, о. д-р Іван Дацко, Блаженніший Патріярх Йосиф, голова Т-ва за патріярхальний устрій ПУКЦеркви д-р Мирослав Навроцький, головний секретар УНС Володимир Сохан, пані Марія Лисогір, дружина головного предсідника, головний касир УНС пані Уляна Дячук та головний організатор Степан Гавриш.

Владика Авґустин Горняк відвідав Осередок УПЦеркви в Бавнд Бруку

Бавнд Брук. — У четвер, 23 вересня по полудні, відвідав Осередок УПЦеркви в Бавнд Бруку Преосвящ. Єпископ Авґустин з Англії, якого супроводжав протоігумен ЧСВВ о. Патрикій Пащак з Ню Йорку. Відвідини були відповіддю на візиту, що її зложив Владиці Августинові Митрополит Мстислав в травні ц.р. у Лондоні.

З великим зацікавленням оглянув Владика Августин усі установи Української Православної Церкви, що містяться в Бавнд Бруку: — Церкву-Пам'ятник та музей, бібліотеку й архів при ній, приміщення Консисторії і, з особливою увагою, цвинтар Церкви-Пам'ятника, серед спочилих на якому Владика знайшов могили своїх давніх знайомих — заслужених діячів української культури. Супроводжали гостей під час цих оглядин Вл. Митрополит Мстислав, голова Консисторії протопресвітер о. А. Селепина та настоятель митрополичого собору у Філядельфії протопресвітер С. Біляк. Докладні інформації й пояснення про музейні експонати давав проф. І. Паливода.

Зчерги Владика Августин завітав до будинку Духовної Семінарії, перед яким зустріли його декан о. прот. Ф. Істочин та 12 семінаристів, які підійшли до Владики під благословення. Під час оглядин приміщень Семінарії Владика затримався найдовше в її бібліотеці. При цій нагоді Владика висловив подив, що всього за два роки свого існування Семінарія придбала для своєї бібліотеки багатий навчальний і студійний книжковий фонд.

У вечірніх годинах Владика Мстислав гостив Владику Августина і протоігумена П. Пащака скромною вечерею, присутніми на якій були о. А. Селепина і о. С. Біляк.

— КОРОТКІ ВІСТКИ —

БРЕЖНЄВ ВІДВІДАЄ ФРАНЦІЮ

Париж. — Ройтер інформує, що генеральний секретар ЦК КПСС Леонід Брежнєв приїде вкоротці до Франції, щоб зустрінутись з французьким президентом Жіскаром д'Естеном. Раніше з Москви повідомляли, що Брежнєв відвідає Західню Німеччину. Невідомо, чи обидві візити відбудуться у тому самому часі.

КИТАЙЦІ ПЕРЕДБАЧАЮТЬ НОВУ КОНФРОНТАЦІЮ ЗСА І СССР В АФРИЦІ

Гонг Конг. — Китайська пресова аґенція „Гсінгуа" повідомила в четвер, 23-го вересня, ц.р., що напруження між Совєтським Союзом і З'єднаними Стейтами Америки відносно Південної Африки стає чимраз більше загрозливим. Аґенція вважає, що частинною ціллю державного секретаря Генрі Кіссінджера є зупинити совєтські впливи в тому районі світу.

ОСТАТОЧНІ ВИСЛІДИ ВИБОРІВ У ШВЕЦІЇ

Стокгольм, Швеція. — Остаточний вислід виборів у Швеції, які відбулися минулого тижня, виявив, що партії, які належать до несоціялістичного бльоку, матимуть у парляменті 180 місць, а соціяльні демократи і комуністи 169. Менші політичні партії — ліберали, консервативісти, здобули менше як 100 місць.

Президенти африканських держав відкидають плян щодо Родезії

Лусака, Замбія. — У неділю, 26-го вересня, президенти 5-ох африканських держав, які межують з Родезією, відкинули проголошений минулої п'ятниці родезьким прем'єром Іаном Смітом плян, який передбачував створення тимчасового уряду, зложеного з представників дотеперішнього білого уряду тієї африканської країни та представників чорної більшости, передбачаючи, що до двох років влада перейде в руки чорних. Прем'єр І. Сміт був погодився на цей плян після переговорів з державним секретарем Генрі Кіссінджером і прем'єром Південно-Африканської Республіки, Джоном Фрстером, які переконали Сміта, що якщо він не погодиться на перебрання влади представниками чорної більшости, то в Родезії продовжуватиметься партизанська війна, яка може поширитися на інші країни південної Африки, а Захід не допомагатиме урядові Сміта. Продовження конфлікту в Родезії може вийти на користь Совєтського Союзу та радикальних африканських держав — твердили Кіссінджер і Форстер.

Однак, хоча Сміт минулої п'ятниці публічно заявив, що його уряд погоджується на цей плян, виготовлений Америкою та Британією, а під час недавньої 11-денної поїздки Кіссінджера по Африці виглядало, що з цим пляном погоджується також більшість лідерів країн, які сусідують з Родезією, то в неділю, 26-го вересня, п'ять африканських президентів: Джуліюс Нейрере (Танзанія), Серітсе Хама (Боцвана), Самора Машел (Мозамбік), Аґостіно Нето (Анґола) і Кеннет Каунда (Замбія) видали спільний комунікат, в якому заявили, що якщо б вони погодилися на цей плян, то це означало бб, що погоджуються на продовження „колоніялізму та расистської системи в Родезії". Африканські президенти повідомили, що погоджуються на створення тимчасового уряду в Родезії, але бажають, щоб цей тимчасовий уряд був в руках чорних, а відкинений ними план передбачував, що тимчасова Державна Рада складалася б на половину з білих і предсідником також був би білий.

У своєму комунікаті п'ять африканських президентів також відкинули пропозицію, щоб негайно припинили свою діяльність чорні повстанці, заявляючи, що це станеться тільки тоді, якщо вже буде створений тимчасовий

(Закінчення на стор. 4-ій)

Президент Форд плянує збільшити військову фльоту

Бетг, Мериленд. — Секретар оборони Доналд Рамсфельд заявив у неділю, 26 вересня, що президент Джералд Форд плянує збільшити військову фльоту ЗСА з уваги на те, що Совєтський Союз дуже швидким темпом продовжує розбудовувати свою фльоту. Промовляючи під час церемонії спускання на воду нового корабля „Олівер Газард Перрі", Рамсфельд сказав, що заплянoване збільшення американської військової фльоти не вимагатиме додаткових фондів, а може бути покрите теперішнім оборонним бюджетом. Із поглядами Рамсфельда погодився секретар фльоти Вілліям Міддендорф, який також промовляв на тій церемонії, заявляючи, що збільшення совєтської фльоти становить серйозну загрозу для ЗСА. Він сказав, що під сучасну пору американська військова фльота є меншою, ніж була перед нападом японців на Перл Гарбор у 1941-му році.

Першу дебату виграв президент Форд – вказує опитування

Ню Йорк. — Опитування, переведене „Ню Йорк Таймсом" і телевізійною сіткою „Сі-Бі-Ес" виявило, що більшість виборців вважає, що першу публічну дебату, яка відбулася минулого четверга між президентом Джералдом Фордом і його демократичним суперником на пост президента Джіммі Картером, виграв президент Форд. Хоча політичні діячі та більшість коментаторів вважають, що дебата закінчилася „ремісом", то із запитаних виборців 37 відсотків заявили, що краще вийшов Джералд Форд, 24 відсотки вважали, що переміг Картер, 35 відсотків сказали, що кандидати „зремісували", а 4 відсотки не хотіли виявити своїх поглядів. Хоча Джіммі Картер ще далі більш популярний між виборцями, ніж президент Форд, то „Ню Йорк Таймс" твердить, що після четвергової дебати шанси Президента значно поліпшилися, зокрема між виборцями, які вважають себе „незалежними", тобто, формально не є членами ні Демократичної, ані Республіканської партій.

Організаційні і громадські справи були темою нарад Округи УНС в Ню Йорку

Ню Йорк (в. л-ць). — В п'ятницю, 24-го вересня ц .р. тут в приміщенні Українського Народного Дому при 2-й евеню відбулися чергові наради Окружного Комітету Відділів УНСоюзу з участю понад 25 представників Відділів, переважно секретарів та інших урядовців, і в приявності 4-ох членів Головного Уряду та обласного організатора. Предметом нарад було основне обмірковування теперішньої організаційної кампанії для приєднання до УНС нових членів та виконання призначеної для Округи в цьому році квоти. З огляду на те, що члени Головного Уряду, як також керівники Округи і урядовці Відділів є активні в суспільно - громадському житті, присутні, після вичерпання основних точок, застановлялися також над багатьма громадськими справами, зокрема XII Конґресом Українців в Америці, який, як відомо, відбудеться 8, 9 і 10-го жовтня ц. р.

Наради відкрив голова Окружного Комітету М. Хоманчук, який, після короткого вступного слова і привітання головних та відділових урядовців, склав звіт з пророблені праці. Він зокрема дуже позитивно оцінив недавно відбуту конференцію голів Округ УНС, доповіді головних урядовців, виміну думок тощо. Все це стане стимулом до інтенсивнішої організаційної праці і активности союзових діячів на інших відтинках зорганізованого життя. Він згадав також, що Округа зорганізувала окремий автобус на відкриття пам'ятника Лесі Українки на Союзівці і тим самим

(Закінчення на стор. 3-ій)

СОВЄТСЬКІ ПОЛІТВ'ЯЗНІ ПЕРЕСТЕРІГАЮТЬ ПОЛІТВ'ЯЗНІВ В ЧІЛЕ ПЕРЕД ЛИЦЕМІРСТВОМ МОСКВИ

Ню Йорк (Пресова Служба ЗП УГВР). — У новому документі самвидаву, що останньо продістався за кордон, група політичних в'язнів СССР, серед яких є м. ін. Євген Сверстюк та Зорян Попадюк, звертається до політичних в'язнів чілійської хунти, розповідає їм про важке становище тих, хто в СССР попав у в'язниці і концтабори за свої переконання, та розкриває дволичність вождів КПСС, які, — як пишеться в листі „стараються своїми лицемірними виступами зловити на гачок наївних".

Документ, що має назву „Лист політичних в'язнів СССР" написаний з приводу появи в московському тижневику „Новое время", ч. 12 за 21 березня 1975 року ширшої інформації п. н. „Документи міжнародної комісії для розгляду злочинів воєнної хунти в Чілі".

Як виходить зі змісту цієї інформації, зорганізована Москвою група „юристів", „громадських діячів" „діячів культури", представників „академічного світу" засудила знущання чілійської хунти над політичними в'язнями. Звичайно, згадана „комісія" ні словечком не згадує про те, що діється з інакшедумаючими в СССР. Цей факт заставив совєтських політичних в'язнів написати своє звернення. У ньому вони нав'язують до одного уступу згаданих „Документів міжнародної комісії . . . п. н. „Становище політичних в'язнів".

Передруковуємо повний текст „Листа політичних в'язнів СССР", відмічуючи декілька нечітких у ньому місць, у перекладі з російської мови.

Прочитавши в 12 випуску журналу „Новое время" за 1975 рік статтю „Становище політичних в'язнів", ми, совєтські політичні в'язні, рішили написати цього листа, адресуючи його тим, хто читав . . . (нечітко). Ми відкинули намагання . . . (нечітко) і пишемо, як в'язні в'язням, про те як сидимо в совєтських концтаборах і тюрмах за те, що ми боролися і боремося за свободу слова, друку, за право людини. Вияснювати цього не треба, про це вже багато відомо.

Почнемо від того, кого держать в концентраційних таборах та тюрмах і як з нами поводяться.

Минув той час сталінської жорстокости, оспіваної Паблом Нерудою, коли людей, що не погоджувалися з диктатурою Сталіна, нищили сотнями тисяч, коли без суду і слідства розстрілювали удень і вночі, коли в концтаборах і тюрмах вмирали тисячі від голоду, холоду і тортур. Тепер, вийшовши на міжнародну арену, КПСС-івці рішили надати своїй диктатурі благодійний вигляд. Тепер є судди й адвокати, обвинувачувачі і слідчі, але . . . (нечітко) все ж таки вони служать диктатурі і . . . (не чітко) одержують строк, хоч він не винний і арештований помилково.

Закони написані представниками диктатури і служать диктатурі. В концтаборах сьогодні є для кожного ліжко, матрац, простирало, подушка і накриття. Два рази на місять висвітлюють фільми. Кожному видають денно 600 грамів хліба й три рази на день — юшку. Раз на рік дозволено мати триденне побачення. Кожного місяця можна купити в крамниці харчів на п'ять рублів. Після відбуття половини строку можна раз на рік одержати з хати посилку, небільшу ніж п'ять кілограмів. Два рази на рік дозволено одержати бандеролю вагою одного кілограма з сухими кондиторськими виробами, за виїмком шоколяди й шоколядових виробів.

Усіх цих мізерних вигод можуть позбавити нас за найменшу провину, запроторити в карцер на хліб і воду, посадити в тюрму на один, два, три роки.

Нам стрижуть голови, роздягають до нага під час обшуків. Піддають обшукам наших рідних під час побачення. Ми носимо приписаний в концтаборі одяг. До нас ніколи не пускали і не пускають нікого, навіть кореспондентів, що вірно служать КПСС-івцям. До нас не мають доступу ні совєтсь-

(Закінчення на стор. 4-ій)

В Москві напастували А. Сахарова та американського журналіста

Москва. — Пресове аґентство Ройтера інформує, що в неділю, 26-го вересня, „невідомі" особи в цивільних одягах напастували совєтського академіка-дисидента і нобелівського лавреата Андрея Сахарова, його дружину Єлену та Кристофера Врена, кореспондента „Ню Йорк Таймсу", коли Сахарови виходили з помешкання Врена. Сахарови та Врен, як рівнож інші свідки заявили, що „невідомі" совєтські особи почали фотографувати Сахарових і Врена, а опісля швидко від'їхали автом, притому майже наїхали на американського кореспондента. Совєтський міліціонер, який стояв поблизу, не робив жадних заходів, щоб запобігти діяльності „невідомих осіб", хоча совєтських громадян переважно не допускають до тих частин Москви, де живуть чужинці. Свідки твердять, що „невідомі особи" сиділи принаймні дві години в автомобілі коло будинку, в якому мешкає Кристофер Врен, правдоподібно чекаючи на вихід з нього Сахарових.

Другий совєтський летун просить азилю в ЗСА

Тегеран, Іран. — Асошіейтед Пресс інформує, що минулого четверга, 23-го вересня ц.р., совєтський летун ляйтенант Валентин Іванович Захімов перелетів на поштовому одномоторовому літаку „АТІНОВ-2" совєтсько-іранський кордон в районі Азербайджану, а осівши на іранській території, попросив надати йому право політичного азилю в ЗСА. Захімов назвав себе совєтським військовим старшиною і без жадного спротиву віддав іранським офіційним чинникам свій службовий револьвер. Американська амбасада в Тегерані не одержала ще досі офіційного повідомлення іранського уряду в справі бажання Захімова щодо азилю в ЗСА. Захімов є другим з черги совєтським летуном, який в останньому часі втік на Захід. Як відомо, 6-го вересня на військовому літаку „МИГ-25" перелетів до Японії ляйтенант Віктор І. Беленко, який одержав право політичного азилю в ЗСА.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07303.
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли, незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. За зміст оголошень Редакція не відповідає.
Передплата: на рік — $30.00, на пів року — $16.00, на 3 місяці — $9.00. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Перша дебата

Під час першої публічної дебати між президентом Джералдом Фордом і його демократичним суперником на пост президента Джіммі Картером, яка відбулася минулого четверга, кандидати фактично не представили жадних нових чи несподіваних пропозицій щодо економічних чи інших внутрішніх питань країни, вони тільки повторяли виголошені вже раніше в різних місцевостях і на різних форумах погляди. Тим не менше цю першу дебату треба вважати за успішну і корисну з багатьох міркувань.

Американські громадяни, які 2-го листопада ц. р. обиратимуть свого президента, мали змогу водночас почути погляди двох головних кандидатів на ту саму проблему, порівняти ці погляди і навіть дійти до висновку відносно питання: котрий із кандидатів в даному випадку має слушність чи пропонує кращу розв'язку. Таким чином, американський виборець, який чув цю дебату, одержав ясніший образ щодо становищ обох кандидатів відносно поодиноких проблем, ніж одержав би, якщо б мусів формулювати свою думку на підставі різних газетних звідомлень, відмежованих від себе часом пресових конференцій чи заяв кандидатів, виголошених в різних місцевостях і в різних часах. Протягом 90 хвилин обидва кандидати давали конкретні відповіді панелеві, який складався з трьох журналістів, та коментували заяви чи становища свого суперника.

Під час минулотижневої дебати, яка була передавана на телебаченні і по радіо по цілій Америці, обидва кандидати промовляли до всього населення країни. Отже, їхні заяви щодо різних питань і проблем мусіли стосуватися добра всього населення та цілої країни, а не окремих частин Америки чи окремих суспільних і економічних прошарків американського народу. Натомість, коли кандидат промовляє в даному місті, чи перед специфічною групою людей, то його заяви самозрозуміло пристосовані до бажань цієї групи і його промова заторкує переважно тільки ті проблеми, які цю групу людей безпосередньо цікавлять. Під час четвергової дебати президент Форд і Джіммі Картер мусіли говорити у всенаціональному маштабі, а не пристосуватися до частини американського народу чи до якогось специфічного району країни.

Хто вийшов переможцем у цій першій дебаті — трудно сказати. Деякі коментатори твердать, що президент Форд дещо певніше і з меншими зденервуванням та з більшим і основнішим знанням відповідав на запити журналістів чи на коментарі Картера. Інші вважають, що кандидати „зремісували". Вони вказують, що обидва кандидати були добре підготовані до цієї дебати, свобідно орудували фактами та статистичними даними, хоча не мали жадних нотаток, та що ця дебата заперечила деякі поширені, але фактично неправильні поняття населення про обох кандидатів. Президент Форд, наприклад, доказав, що він таки є переконливим промовцем і сильним лідером держави, а не особою, яка попала на найвищий пост країни тільки збігом обставин, як це твердять деякі його критики. Джіммі Картер зі свого боку до великої міри заперечив твердження тих, які заявляли, що він не має чіткої лінії щодо розв'язки різних проблем країни і нібито тому його заяви „неясні". Демократичний кандидат під час дебати свобідно користувався фактами і статистикою, доказуючи, що він добре обізнаний з різними аспектами американської внутрішньої політики.

Отже, можна з певністю заявити, що перша дебата між президентом Фордом і Джіммі Картером була успішна і корисна. Можна хіба мати застереження, що журналісти, які ставили кандидатам питання, зосередили свою увагу переважно на економічні проблеми країни, а не заторкнули таких питань як способи поборювання злочинности та наркоманії, занепад американських міст, проблеми шкільництва, загального забезпечення здоров'я, реформи суспільної опіки тощо.

М. Платковський

НЕПЕВНІСТЬ ПІСЛЯ СМЕРТИ МАО

Зі зрозумілих причин преса в СССР і в інших країнах комуністичного бльоку мало пише про смерть Мао і не признає за ним прикмет великого державного мужа світового маштабу. Там бо вважають, що Мао був розбивачем світового комуністичного руху і ворогом число один комунізму московського забарвлення.

Інакше поставилися до віддходу верховода червоного Китаю в країнах західньо-демократичного світу. Урядові кола і преса Заходу однозгідно вважають Мао великим політиком і великим державним мужем, який зреформував Китай і політичні потягнення якого мали великий вплив на світову політику. Проте, головне питання, що його з укриваним острахом ставлять в країнах Заходу, звучить: Який буде дальший розвиток подій у внутрішньому житті червоного Китаю і, головно, як укладуться майбутні відносини поміж Китаєм і СССР — чи не прийде до совєтсько-китайського порозуміння, або, принаймні, до злагідження вже майже перманентного від багатьох років конфлікту поміж цими потужними імперіями? Відхід бо провідної особи — та ще й з таким величезним впливом на все життя своєї країни, як його безперечно мав Мао — в державі з диктаторським режимом може, безумовно, потягнути за собою (як то є в Еспанії після смерти Франка і як то може легко статися в Юґославії по смерти Тіта) великі зміни і великі комплікації.

На Заході якось уже прийнялось переконання, що поміж СССР і червоним Китаєм існує конфлікт, який, мовляв, буде тягнутися в безконечність, і що в захисті того конфлікту, коли численні совєтські дивізії стоять на Далекому Сході, можна бути спокійними і розгортати політику т. зв. мирного співіснування з Москвою, допомагаючи цій останній в господарській і технологічній ділянці та витягаючи з цього матеріяльні користі для себе. Ніхто, як видається, не ставив питання: а що буде, якщо Китай порозуміється з СССР? Відповідь на таке питання дуже проста: китайсько-совєтське порозуміння — навіть часове злагідження відносин поміж цими двома потугами — поставило б Захід у дуже тяжке, якщо не катастрофічне становище. Наводити аргументи для підтвердження такої тези — хіба зайво.

З яких причин може дійти до китайсько-совєтського порозуміння? Перш за все тому, що Мао не тільки не залишив по собі когось, як свого безсумнівного наступника (що є дуже важливим в диктаторських режимах), але й не залишив устабілізованої внутрішньої ситуації в своїй імперії. Дуже легко може прийти до боротьби (деяка преса пише вже навіть про можливості громадянської війни) поміж двома течіями всередині китайської комуністичної партії.

Внутрішні відносини в Китаї дуже непроглядні для чужинців. Але згрубша можна ствердити, що там існують дві течії: „ліва" (в розумінні внутрішньо-соціяльних відносин і ставлення до питання т. зв. перманентної революції) і „права" (що її репрезентують т. зв. технократи, які вважають, що для індустрійно - господарського розвитку країни треба покінчити з „революційними" експериментами). Хоч це може видаватися дивним, але з різних причин можна вважати, що якраз „права" течія стоїть за порозуміння, або бодай за злагіднення постійного конфлікту з СССР. Хто виграє, якщо б прийшло до внутрішньої боротьби, яка безумовно послабила б зовнішню відпорність Китаю і дала б бодай часову „передишку" для совєтських дивізій на китайських кордонах? В кожному разі, Москва не оминула б нагоди, щоб дати всю можливу підтримку своїм потенціяльним союзникам в Китаї. Це не було б для неї неможливим і з уваги на давні приязні відносини з комуністичним Китаєм, і з огляду на те, що як в самому Китаї, так і „на еміграції" в СССР є чимало китайців, які є прихильниками порозуміння з Москвою. Америка і Захід такого доступу до Китаю не мають, в чому їм ледве могли б допомогти національні китайці на Тайвані, які либонь не матимуть впливу на можливі розгривки на китайському материку.

Проте, головну ролю щодо можливого китайсько-совєтського порозуміння може відіграти поступування Заходу супроти червоного Китаю. Захід не зумів „виграти китайську карту" у своїх відносинах з СССР.

Як відомо, цілком відвертий конфлікт поміж Китаєм і СССР розпочався після прикордонного інциденту на річці Уссурі 3 березня 1969 році. Збройні китайсько-совєтські сутички сталися саме в тому часі, коли після совєтської окупації Чехо-Словаччини агресивний тон Москви супроти Заходу дійшов свого найвищого ступеня. Москва погрожувала тоді збройним конфліктом, якщо не приймуть її вимог щодо Берліну. Здавалося, що СССР назавжди поховав свою політику мирного співіснування. Та раптом, після інциденту на Уссурі, Москва знову заговорила про мир і запропонувала відбути европейську конференцію безпеки (яка, як відомо, вже відбулася, але либонь без жадних користей для Заходу, а тільки для СССР). Одна за-

(Закінчення на стор. 4-ій)

Степан Женецький

ЗА ПОБУДОВУ ЦЕРКОВ У ЛЕМКІВСЬКОМУ СТИЛІ

(1)

В останньому часі в українських часописах у вільному світі появилися вістки про будову двох нових українських дерев'яних церков: одну в Америці (ЗСА), в українській католицькій парафії Бінґгемтон-Джансон Ситі, а другу в Европі, на оселі Франкополе, Бельгія. Обидві ці церкви заплановано будувати в гуцульському стилі. І саме ця обставина спричинили оці роздумування, якими хочемо поділитися з великою українською спільнотою у вільному світі, а зокрема з найчисельнішою й найзаможнішою у ЗСА і Канаді.

Безперечно, що гуцульський стиль в українському дерев'яному церковному будівництві є одним із найкращих у нашому церковному архітектурному мистецтві. Проте, це не єдиний добрий стиль в українському церковному будівництві, який створили українці, замешкалі в східній частині українських Карпат, гуцули. Такою самою мистецько-архітектурною красою — а навіть багатшою зовнішньою вигадливістю — вирізняється й лемківський стиль побудови дерев'яних церков, зокрема на півдні Карпат, на українській Пряшівщині. Рівнож не багато їм поступається своєю красою й вигадливістю і бойківський стиль будови дерев'яних церков.

Вікове поневолення, і отже несприятливі економічні обставини в житті нашого народу, призвели до того, що велика маса українців була примушена покинути рідний край і еміґрувати в чужі країни. Найбільше українців еміґрувало до Північної Америки (ЗСА), де були найкращі заробітки. І склалося так, що з-поміж усіх українців тут опинилося найбільше наших людей з обох сторін західніх Карпат, отже лемків, вихідців з північної Лемківщини, і південної Лемківщини, званої Пряшівщиною. Там були найважчі економічні обставини: гориста, малородюча земля й перенаселення, і тому звідти наші люди масово у Новій Світ виїжджали.

Як відомо, перші українські еміґранти, вибираючись на заробітки до ЗСА, як рівнож і до інших країн, не думали залишатися там постійно. Вони прибували до Америки на те, щоб заробити тут грошей і, повернувшись до рідного краю, купити чи докупити собі землі і тим поправити своє життя вдома. І так довший час вони і робили. Але, коли пізніше виявилося, що політичні, а отже і життєві обставини ще погіршилися в наслідок програння українських визвольних змагань, після яких Україна була поділена аж поміж чотирма займанцями: Росією, Польщею, Чехо-Словачиною і Румунією — майже вся велика українська заробіткова еміґрація вирішила тут лишитися постійно.

Ми українці, — народ дуже побожний. Де тільки збереться нас на чужині більше число — зараз гуртуємося в парафії, закликаємо священиків (раніше з краю) і будуємо свою церкву. Навіть перші наші вихідці, які прибували сюди лиш на заробітки і не плянували тут залишатися — відразу бралися розбудовувати своє релігійне життя: організували парафії, спроваджували українських священиків з краю і будували свої українські церкви.

Вже перші українські еміґранти-заробітчани, будучи ще нечисленними й незаможними, набували невибагливі церкви: звичайно купували якісь більші мешканеві доми і перебудовували їх на церкви — на даху добудовували одну чи й більше бань, місце на дзвін чи дзвони, а в середині пристроювали престол і інші приміщення. Ці перші церкви не мали жадного стилю, ні мистецько-архітектурної краси. Це були прості, скромні Доми Божі, де наші вихідці сходилися разом, щоб помолитися рідною українською мовою в рідному українському обряді.

Щойно пізніше, напередодні, а головним чином після Першої світової війни, коли велика більшість нашої, вже тоді численної заробітчанської еміґрації постановила залишитися в Америці на постійне життя, бо не хотіла повертатися до поневоленого краю — почала вона будувати нові великі церкви, єпископські й митрополичі собори. А коли після програних визвольних змагань сюди почала прибувати політична еміґрація, тоді, будуючи нові церкви, стали дбати і за те, щоб їм надати українського стилю.

Коли ж після Другої світової війни до ЗСА прибула друга численна політична еміґрація, а серед неї значне число інтеліґенції різних професій, — між ними й інженерів-архітектів — з того часу почали подекуди будувати й дерев'яні церкви у верховинсько-карпатському стилі, а докладніше, в одному з них — гуцульському.

Першу дерев'яну церкву в гуцульському стилі побудовано на початку шестидесятих років, головно заходами і значною матеріяльною допомогою (подарував площу і дав фінансову допомогу) д-ра Івана Макеревича у вакаційній місцевості Гантері, Нюйоркського Стейту. Її проєктували скульптор Ярослав Паладій і архітект Іван Жуковський. Внутрі церква прикрашена мистцями: різьба — Михайло Черешньовський; ікони — Петро Холодний, мол. З мистецького боку — це церква-перлина. Нею насолоджуються українці, подивляють не-українці. Тут слід додати, що побіч тієї церкви збудовано, знову при великій допомозі д-ра Макаревича, ще „гражду", що являє собою стилеву гуцульську хату. „Гражда" ця служить для українських культурно - мистецьких цілей: в ній відбуваються малярсько-різьбарські виставки, крамниця для продажі українських мистецьких виробів тощо.

Другу після Гантеру церкву в гуцульському, але вже в дещо змодернізованому стилі, побудовано трохи пізніше на оселі Українського Робітничого Союзу „Верховині", яку проєктував архітект Аполінарій Осадца. Крім цих двох побудовано ще церкву-каплицю в гуцульському стилі на пластовій оселі в Четґемі, Н.И. А оце, як ми зазначили вище, нещодавно в українських часописах появилася вістка, що заплановано будувати ще дві українські дерев'яні церкви в гуцульському стилі: в Бінґгемтоні - Джансон Ситі, ЗСА, і на оселі Франкополе, Бельгія.

(Продовження буде)

Любов Коленська

ДОБРИДЕНЬ ТОБІ — НЕДІЛЬНИЙ РАНКУ!

Русявими струменями розсипається сонце, запашна свіжість вигортається з кущів дерев і квітів, із листків м'яти, скупаної в холоді вранішньої роси.

Виходжу на прохід, минаю доми і невеликі домики. Скрізь видно дбайливу руку господаря. З-поза відхилених вікон продістаються мелодії, релігійної, танкової, іноді симфонічної музики, уривки слів радіової передачі, а то й уривчастий „рок енд ролл", а в ньому низьке дудніння бубнів. Це пора сніданку, тому із хат, разом з вітерцем, долітають різні запахи варива — свіжо запареної кави, присмаженої солонинки з яєшнею, меду, дразнить ніздрі запах свіжоспечених булочок...

Перший зустрічний — це хлопчина на ровері, біля нього прикріплений кошичок з газетами. Він із зручністю білки зіскакує з ровера, підбігає до входу дому й там залишає газету.

Відтак бачу, як з хати, біля якої на травнику миготять у сонці різнобарвисті скляні кулі і нібито кудись поспішають дерев'яні качечки, вибігає дівчинка. Виглядає, що її мати саме зодягнула, щоб піти до церкви, бо на ній святкова рожева з фальбанкою суконка і в чорнявому волоссі рожевої барви стяжинка. За нею несеться чийсь голос, певно материнний: „Вважай, не забруди суконочки!" Але це, мабуть, статочне дівчатко, бо хоча в руках у неї м'яч, воно надто не розганяється з ним бігти, а тільки поволі у важливо кидає ним біля себе. Дівчатко чемно мене вітає, кажучи „Гай!", а потім ще й каже, що вона називається Тіна.

По другому боці вулиці — група роверистів, хлопці і дівчата, вони сідають на ровери, перегукуються поміж собою і, від'їхавши, залишають мені свій юний радісний сміх.

Перед іншим знову домом трапилася невеличка... трагедія. Хлопчина поковзнувся, впав і лежить „як довгий", домагаючись уваги, горлає на всю вулицю. З-поза вікон домів чутно невдоволені голоси: „Господи, вже й в неділю не можна мати спокою?" Вибігає якийсь чоловік, можливо батько хлопчини, підхоплює його з дороги і, давши йому ляпанця, гнівно бурчить: „Дай мені принаймні сьогоді відпочити!"

Іду далі. До мене зближається чоловік вже в літах, бо хід його нестійкий і надто повільний. В одній руці він держить паперову торбу, а в другій газету. Йому спадають окуляри і він нетерпляче їх поправляє, рівночасно стараючись читати газету. Завваживши мене, пристає і згірдливим тоном комусь дорікає „Купуєш вранці газети, хочеш в них щонебудь доброго вичитати, щоб відрадніше стало на душі, а тут як не землетрус, то якась біятика, корупція, а ще й до цього дорожнеча така, що й прожити годі. Велл, леді, зовсім не знаю до чого світ докотиться". Зробив рух, щоб розвести руками, та заважала паперова торбинка і газета, і зрезиґновано опустив їх додолу. Коло авта робив направки якийсь молодий чоловік. Зачувши слова старенького, вигукнув: „І хто ж би вдавався у такий песимізм і всім цим переймався! От тільки гляньте — сонце гарно світить, погода надзвичайна, оце й добре: сьогодні в бейзбол краще гратимуть..." „Що там бейзбол" — кривиться старенький чоловік, але не вспіває докінчити, бо з вікон далітає жіночий голос: „Гей, Джек, доки маю чекати на булки і масло!" І чоловік, не докінчивши речення, старався приспішити кроку, видно було, що голос жінки має над ним владу.

Хтось із хлопчаків вспів уже із самого ранку відкрутити водопровідний кран і вода сильним струменем, зігнутим в півколо, перетинає їздню, розприскуючись в сонці барвами веселки. Був би ... захолодний душ, тому здалека і обережно обходжу блискучий водограй.

І раптово, в тишу недільного ранку, з поблизької церкви вривається голос дзвону, він гомонить по садах, приходить до хат, вносить із собою безмежний спокій і святкову врочистість.

Підходжу до церкви. По сходах вниз іде бабуся. Завваживши мене, вона зупиняється на хвилину, обводить мене розпроміненим зором і вітає наймилішими словами у світі: „Благослови вас, Боже, добрим ранком і доброю та приємною всією дниною!"

Лідія Дяченко

ЖІНОЧА КОНФЕРЕНЦІЯ ГЕМІСФЕРИ 76

Ідея такої Коференції довго назрівала. Ще перед Світовою Жіночою Конференцією у Мехіко нею займалися провідні кола американських держав. Перебіг Світової Конференції ще більше заактуалізував її, коли південно-американський світ потряс там спокійним ходом нарад. Агенція Міжнародного Розвитку (АІД) скликала 28-31-го жовтня 1975 р. Конференцію у Вашінгтоні, в якій ясно обґрунтовано думку, що без належної участи жінки не може бути поступу у країні. Ця програма оперлася на законопроєкті допомоги з 1973 р., що його вніс сенатор Чарлс Персі. А Світовий Плян Дії, ухвалений на Конференції у Мехіко дав для того безпосередній поштовх.

Потребу такої Конференції висунули професори і студенти Маямського університету. Цю думку підхопила Міжамериканська Жіноча Комісія при Організації Американських Держав. Бож такій установі, що об'єднує жіноцтво обох Америк, найлегше таку Конференцію здійснити. При співпраці видатних установ Америки, що зацікавлені у людському поступі, вдалося створити Комітет підготови. У великій мірі причинився до того стейт Фльориди, чільні постаті якого увійшли до того Комітету.

Кличем Конференції було — „Судьба жінок західньої гемісфери взаїмозалежна". Місце Конференції було ідеально підібране — Маямі Біч — осередок південної, центральної і північної Америки. Всі промови, наради і дискусії провадились у двох мовах, а саме — англійській і еспанській. Переклади були безпосередні, а це причинилось до успіху Конференції.

Програма Конференції була дуже стисло розплянована. Поза кількома товариськими аферами, як прийняття у посадника міста С. Кларка, напередодні Конференції 5-го серпня і святочного бенкету Конференції, 7-го серпня — вся праця проходила у формі дискусійних зустрічей („ворк шап"). Навіть полуденки 6-8-го серпня використано для програмових доповідей в одній із головних ділянок нарад. А їх було — три ділянки, в яких проявляють себе жінки. Однією була освіта жінки, другою було дбання про здоров'я, а третьою в економічному житті. Таких зустрічей було в п'ятницю чотири, у суботу дві і в неділю дві. Тут подам зразок однієї такої „робітні": тема: освіта жінки; доповідь: Освіта жінки в різних культурах, модель і програма; доповідь: Освіта для вбогого населення міст. Тема: дбання про здоров'я; доповідь: Харчування і плянування родини; доповідь: Дбання про немовлят і дітей. Тема: Економіка, держава і провідники; доповідь: Жінки в економічному розвитку; доповідь: Поступ жіночих професійних спілок.

До кожної теми була одна модераторка і 5 осіб, що виголошували доповіді до тієї ділянки. Делеґатки і гості вибирали собі з програмки доповідь, що їм припала до вподоби і йшли до даної залі. По закінченні доповідей модераторка ділила учасниць на кілька груп, звичайно по 7 осіб, і вони дискутували над прослуханим. У кожній групі була одна з доповідниць і вона провадила дискусією. Її завданням було спрямувати дискусію до теми, списувати завваги і доходити до постанов. Учасниці були фаховими людьми, отже дискусія провадилась дуже ділово. Постанови були наскрізь реальні.

На Конференції були тільки дві пленарні сесії: одна напочатку, а друга накінці. Початковою сесією відкрилась Конференція і цю церемонію варто описати. Її відкрила Малі Бріліянт з уряду місцевого губернатора, координаторка програми й запросила на ведучу сесії д-р Авеліну Соріяно. Це місцева громадська діячка, директорка міжнародного центру в Маямі, яку заля привітала гучними оплесками. Опісля вона покликала до промови Ріту Джанстон, голову Підготовчого комітету і делеґатку Америки до Міжамериканських Жіночих Комісій при Організації Американських Держав, яка в дійсності відкрила конференцію. Промовляло коротко ще кілька визначних жінок, а між ними найбільш видатною постаттю була Джейн Гомс, майор-генерал американського летунства, тепер у стані спочинку, яка займає посаду директора для жіночих справ у Білому Домі. Так ми пізнали керівні сили Конференції. До замітних виступів Конференції належав також бенкет у суботу ввечері. За президіяльним столом сиділа еліта жінок Південної Америки. Головну промову мала теперішня президентка Міжамериканської Жіночої Комісії амбасадорка Ізабель Арруа Валейо з Парагваю. Промову вона виголосила еспанською мовою і її відразу нам переклали. У своїй промові вона хвалила ЗСА, як провідника вільного світу і закликала тривати в тому провідництві, бо тільки тоді може вдержатись західня цивілізація. Вона називала ЗСА світлом із півночі, що освічує цілу південну Америку. Та й не тільки те вказало її політичну настанову. Д-р Авеліна Соріяно, яка представляла її, як промовця, між іншим сказала, що п-і Арруа очолює антикомуністичний осередок у Парагваю.

В загальному в промовах і дискусійних зустрічах не було помітно якоїнебудь політичної тенденційности. Вся увага була спрямована на поступ, на піднесення творчих сил кожної країни. Тільки в одному місці назовні пробився політичний момент в обороні людських прав і то з великою силою. Чи воно було заплановано, невідомо. На останньому панелі в неділю доповідали представниці ЮНІЦЕФ і ЮНЕСКО. Їх темою було „Міжнародні фундації й агенції — чи вони досяжні й чи відповідно реагують?" Предсідницею тієї сесії була згадана вже д-р А. Соріяно. Доповідниці розказували, як їх агенції справно працюють і як допомагають дітям і людям. Коли настала дискусія, присутні почали критикувати ті агенції за їх прокомуністичне наставлення. Їм закидували, що вони не реферують у своїх звітах потоптання людських прав у деяких країнах, а навпаки — говорять про гуманну політику тих держав. Тоді покликано до слова кол. політичного в'язня-жінку кастрівських тюрем Марію Антонію Маєр, яка відчитала дрижучим, але спокійним голосом цілий меморіял про те, як комуністична Куба знущається над жінками-в'язнями. Коли вона скінчила читати, якась жінка зі залі запиталась, звідки п-і Маєр про те все знає. Вона відповіла, що з власного пережиття і всі повірили в те, коли побачили її бліде, заплакане обличчя і забандажовані ноги. Проти жінки, яка поставила запит, відразу неґативно наставилася уся заля. Дискусію закінчила представниця Панами, яка теж ствердила, що на різних міжнародних конференціях чомусь оминають тему потоптання людських прав. Тут п-і Соріяно закрила панель, а п-і Маєр почали облягати кореспондентки часописів і радіо, переводячи з нею інтерв'ю.

Я не з'ясувала того на початку, як я дісталась на ту Конференцію, і яка в ній була моя роля. Було це просто: Світова Федерація Українських Жіночих Організацій (СФУЖО) дістала запрошення вислати свою представницю і доручила мені це завдання. Признаюся, що не дуже приємно їхати на зовсім новий терен, де немає ні одної знайомої людини. Але я собі сказала, що в американській гемісфері маємо 12 складових організацій, а з того 5 є в Півд. Америці. Отже коли належимо тепер до тієї гемісфери, то й не можемо бути байдужі до того, що в ній діється. І з тим почуванням уже свобідніше вступала я до залі Конференції, відобрала свою відзнаку і стала знайомитись. І диво! Незвичайно привітно зустріли мене пані з комітету Конференції, а голова Конференції Ріта Джанстон навіть вирізнювала мене. По двох чи трьох зустрічах казала кликати себе Рітою, бо й вона на самому початку назвала мене Лідією. Дуже приязно також до мене поставилась д-р Анна Марія Переро. Скоро я розгадала причину того. Вона походить із Куби й незабаром познайомила мене з президенткою Клюбу Кубинських Жінок Консуело Отеро. Такими словами: — Це українка й тому — наша приятелька!

Не стану тут перераховувати всіх моїх зустрічей і розмов. Беручи участь у дискусійних зустрічах, я зголошувалась на економічні наради, бо в тих де була мова про освіту й здоров'я я не почувалася на силах. Але ми не такі новики на тому терені, бо ж д-р Теодосія Савицька могла була б розказати щось про стипендійну акцію СУА! Та я вже промостила дорогу. Познайомилась із амбасадоркою Ізабель Арруа з Парагваю, яка знала про українські поселення в її країні, а я повідомила її про відкриття пам'ятника Тарасові Шевченкові, що відбудеться незабаром.

Взагалі мушу сказати, що поняття Україна й українці було всім добре відомо. Велика частина присутніх були з Маямі й околиці, а 17-ий Відділ СУА і УККА та парохії обох віровизнань уже діють там довший час. Тому пробачать мені читачі, що я не брала участи в кінцевій пленарній сесії Конференції, бо я обіцяла нашим дорогим членкам із 17-го Відділу СУА, що проведемо цей вечір разом! Мушу тут згадати, що й вони прийшли на Конференцію в суботу перед полуднем.

На прощання, останнього дня Конференції, я роздала своїм новим приятелькам увесь інформаційний матеріял, що був у мене. Це були летючки СФУЖО, СУА, брошури, листівки, мапи. Ми обмінялись адресами й обіцяли втримувати дальше зв'язок.

Мої висновки: було корисно, що я там була, бо пізнала багато людей і зібрала масу інформативного матеріялу. Це була конференція на найвищому рівні, і в такій конференції повинні брати участь лиш про-

(Закінчення на стор. 4-ій)

Організаційні і громадські...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

спричинилася до успішности свята.

Після звіту голови свої думки висловили: д-р М. Шпитко — про з'їзд сеньйорів УНС і будинок для старших в околиці Союзівки; Юліян Ревай і д-р І. Сєрант — пропонували Екзекутиві УНС вийти з якоюсь конкретною ініціятивою в цій справі і реалізувати на практиці гасло Союзу „В пошані до піонерів". Обласний організатор Василь Оріховсь- з організаційним станом Округи, яка досі зорганізувала тільки 175 членів і до кінця цього року повинна ще придбати бодай 200, щоб виконати намічену Союзом квоту. Він подав також список передових Відділів, які здобули досі 10 і більше членів, а саме: 88-й — 24 200 — 23, 5 — 21, 86 — 12, 204 — 12, 489 — 11, 8 — 10, 327 — 10. Подаючи кілька конкретних порад, В. Оріховський апелював до секретарів провести в останніх трьох місяцях ударну організаційну кампанію. Головний предсідник Иосип Лисогір між іншим відмітив, що Союз все мав відданих людей, які жертвенно працювали для його розбудови, і тому УНС сьогодні зростає не тільки фінансово, але також престижево, що стверджують також інші, між ними Патріярх Иосиф Сліпий, який відвідував бюра Головної Канцелярії УНС і видавництва „Свободи" 24-го вересня ц. р. „Невже ж ми сьогодні менше здібні від наших попередників", — запитував головний предсідник, стверджуючи, що ми послабили наші зусилля на організаційному відтинку. В кінці він згадав коротко також про будівлю УНС, будинок для членів сеньйорів, а з громадських справ XII-й Конгрес та інші справи. Пані Марія Душник — заступниця головного предсідника, інформувала про активність організаторок - жінок, урочистості посвячення пам'ятника Л. Українки і дякувала усім за численну участь. Головний секретар Володимир Сохан, інформуючи про рух членства в УНС, стверджував, що наші люди все ще чомусь не мають довір'я до українських установ, а, забезпечуючись у чужих, піддержують фінансову міць приватних компаній, з яких українська спільнота не має жадної користи. Натомість УНСоюз дає українській громаді: український щоденник „Свободу" і „Український Тижневик", щорічні стипендії для студентів, допомоги потребуючим і хворим, можливість праці для численних українців, зокрема для молоді на Союзівці тощо. „Ми віддаємо громаді те, ро зуміємо заощадити, в противагу до чужих, які не дають нам нічого", — заявив головний секретар, вияснюючи при тому кляси забезпечення, які має УНСоюз, щоб опрокинути неслушні закиди непоінформованих, що, мовляв, українські забезпеченеві установи продають тільки забезпечення на одну тисячу долярів.

Останім з членів Головного Уряду промовляв головний контролер мґр Іван Винник, згадуючи коротко про збільшені приходи з Української Будівлі, боргові зобов'язання, що їх треба збільшити. Конґрес УККА, будову церкви св. Юра та про інші справи.

Багато членів забирали опісля голос у дискусії, домагаючись, щоб у „Свободі" було присвячено більше місця союзовим справам, включно з поясненням кляс забезпечення, доповіді головних урядовців, які вони виголошують на окружних зборах, наголошувались справи молоді коштом обмеження друку матеріялів тих організацій, які тільки користають з преси, не сприяючи ростові Союзу.

Після вияснень головних урядовців та інформації про українську всенародну маніфестацію, яка відбудеться в Ню Йорку в неділю, 17-го жовтня ц. р. з нагоди 200-річчя ЗСА і 100-річчя українського поселення, голова М. Хоманук закрив збори, закликаючи секретарів до збільшеної активности.

УКРАЇНСЬКИЙ КОНГРЕСОВИЙ КОМІТЕТ АМЕРИКИ, ІНК.
203 Друга Евеню, Ню Йорк, Н. Й. 10003
Тел.: 228-6840, 228-6841

Оснований 1940 року

Вересень, 1976 року.

ЗВЕРНЕННЯ УКРАЇНСЬКОГО КОНГРЕСОВОГО КОМІТЕТУ АМЕРИКИ ЦЬОГОРІЧНА ЗБІРКА НА УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ ФОНД

„Громада — це великий чоловік". Тільки спільними силами осягнемо велике діло!

УКРАЇНСЬКІ ГРОМАДЯНИ Й ГРОМАДЯНКИ!

В травні 1976 р. минуло 36 років від заснування Українського Конґресового **Комітету Америки**, а в осені цього ж року **мине 27 літ**, коли то на IV Конґресі УККА у Вашінгтоні встановлено **Український Народний Фонд** як єдину конкретну фінансову базу, на якій могла опертися наша центральна організація у своїй важливій праці для добра поневоленої України та на користь української громади в Америці.

Щорічно протягом останніх 27-х років свідома й патріотична українська громадськість в Америці своїми щедрими пожертвами допомагала нашій крайовій репрезентації вести важливу й відповідальну діяльність в обороні поневоленого українського народу та його права на повну державну незалежність.

Цю саму діяльність УККА мусить продовжувати і далі, бо Україна є далі в неволі комуністичної Москви, яка шляхом безправ'я і терору змагає до зломання національного духа української нації й шляхом русифікації й нищення української культури старається перетворити український народ в плем'я безобличних рабів, яких Москва називає „совєтським народом".

Достойні Громадяни й Громадянки:

Рік 1976 є визначним роком для Америки та української громади в цій країні: Америка відзначає 200-річчя своєї незалежности, а українці в Америці відзначають 100-річчя свого поселення в цій країні волі.

Для гідного відзначення цих великих роковин з рамени УККА створено Український Крайовий Комітет 200-річчя Америки і 100-річчя Українського Поселення, який зорганізував ряд імпрез крайового маштабу.

У Вашинґтоні в тижні від 21 до 27 червня ц. р. відбувся гарно зорганізований „УКРАЇНСЬКИЙ ТИЖДЕНЬ", сполучений із виставкою мистецьких образів і народного мистецтва. Велика група української молоді відбула цілоденну зустріч в ВІЛОМУ ДОМІ.

В часі „УКРАЇНСЬКОГО ТИЖНЯ" у Вашінґтоні роздано тисячі летючок про столітній український вклад в розбудову і розвиток Америки та сповнення візії Тараса Шевченка, щоб також Україна діждалась „Свого Вашінґтона з його праведним законом".

УККА веде постійно акцію в обороні Валентина Мороза та інших українських політичних в'язнів шляхом інтервенцій в американському Уряді, в Конґресі та в Об'єднаних Націях, і т. п.

Крім цієї систематичної праці, УККА бере участь в різних американських і міжнародних політичних зібраннях та наукових конференціях; УККА співпрацює з такими американськими організаціями, як Американська Рада для Світової Свободи, Американська Федерація Праці — Конґрес Індустріяльних Організацій (АФП - КІО), та інші.

Вся ця діяльність вимагає значних фондів, а головно тепер, коли нестерпна інфляція значно обнизила вартість американського доляра.

Тому ми звертаємося до Вас, свідомих і жертвенних патріотів, що своїми щорічними пожертвами уможливлюєте працю УККА упродовж його 36-літнього існування:

ЗЛОЖІТЬ НЕГАЙНО ВАШУ ПОЖЕРТВУ НА УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ ФОНД!

Прохаємо Вас виконати цей національний обов'язок негайно й тим уможливити УККА виконати його завдання, які накладає на нього його статут та постанови його Конґресів!

Просимо зложити Вашу пожертву перед 12-м Конґресом Українців Америки, що відбудеться в днях 8, 9 і 10 жовтня 1976 р. в Ню Йорку!

Ваші пожертви — це в першу чергу **Ваш Національний** Даток на 1976 р., що є основою всієї діяльности УККА.

Крім того прохаємо Вас зложити окремі пожертви на:

1. Перебудову й відновлення Дому УККА в Ню Йорку, який перейшов на власність УККА - СУА та який вимагає додаткових фондів на закуп бюрового устаткування — столи, крісла, машинки до писання, металеві шафи для архівного матеріялу, машини до копіювання, і т.п.

2. Видання монументальної **Історії Української Еміґрації в ЗСА**, що є в стадії викінчення та видання якої коштуватиме тисячі долярів. Також друкується більший збірник **Україна у Світі Великих Перемін** та викінчується праця „**Акти Української Державности**". Готовий до друку є теж рукопис, **Порівняння Американської та Української Революції**, авторства пок. проф. К. А. Менінга. Крім того, вже 32-ий рік виходить **Український Квартальник**, як орган УККА, видання якого побирає велику частину бюджету УККА.

3. **Фонд Оборони Прав Людини в Україні**, потрібний на ведення постійної акції оборони в справі полегшення долі українських політичних в'язнів — чоловіків і жінок, шляхом інтервенції в американському Уряді, О. Н. та інформування світової публічної опінії.

Українські Громадяни й Громадянки!

УККА мусить далі вести енерґійну діяльність, бо Україна далі карається в московсько-комуністичній неволі. Всі успіхи УККА є теж Вашими успіхами! Всі дальші досягнення УККА залежатимуть від Вашої щедрої допомоги. Просимо Вас допомогти нам у виконанні наших великих завдань. Щиро дякуємо!

Всі пожертви на цілі УККА є звільнені від оподаткування.

ЕКЗЕКУТИВА
УКРАЇНСЬКОГО КОНГРЕСОВОГО КОМІТЕТУ АМЕРИКИ

ЮВІЛЕЙНИЙ БЕНКЕТ І БАЛЬ

Ню Йорк. — З нагоди свого 50-річчя та посвячення курінного прапора, II-ий Курінь УПС та IV УСП „Ті, що греблі рвуть" влаштовує тут в суботу, 9-го жовтня ц.р. в балевій залі готелю Ню Йорк Шератон Ювілейний бенкет та баль. Початок бенкету о год. 6:30 вечора, початок балю о год. 9-ій вечора. Стрій вечірній, вступ — 7 долярів від особи.

ОСІННЯ ЗУСТРІЧ ІНЖЕНЕРІВ

Кергонксон. — Товариство Українських Інженерів, Метрополітальний Відділ Ню Йорк та Карпатський Лещатарський Клюб в днях 2 і 3 жовтня ц.р., на оселі УНСоюзу — Союзівка, влаштовують Осінню Товариську Зустріч та тенісові змагання, в яких включена буде різноманітна програма. Кімнати замовляти можна в Управі Союзівки, тел. (914) 626-5641.

В ПЕРШУ НЕВИМОВНО БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
нашого Найдорожчого МУЖА І БАТЬКА (ТАТКА)
бл. п. ПЕТРА КОРЖЕНІВСЬКОГО
буде відправлена
Служба Божа і Панахида
та
Посвячення Гробу
в суботу, 2-го жовтня 1976 р.
у церкві СВ. НИКОЛАЯ в ВІЛЬМІНҐТОНІ, Дел. і у церкві СВ. МИХАЇЛА у ФІЛЯДЕЛЬФІЇ, Па.
На Богослуження запрошуємо Родину, Приятелів і Знайомих, щоб спільно згадати Покійного та спільно помолитися і згадати у своїх молитвах.
Горем прибиті:
дружина — ДОМІНІКА
СИНИ з Родинами
І ВНУКИ

Зі Львова наспіла сумна вістка, що наша Найдорожча СЕСТРА
ОЛЬГА з БОЖИКІВ ТЕРПЕЛЮК
вдова по бл. п. інж. ВАСИЛЕВІ
упокоїлась в Бозі в дні 29-го серпня 1976 р.
на 70-му році свого тяжкого життя.
Полишила в тяжкім сумі:
двох синів на Україні: ВОЛОДИМИРА І ІВАНА з Родинами
сестру — ІВАННУ
і брата — ВОЛОДИМИРА в Америці з Родинами
брата ЕВГЕНА в Польщі з Родиною
та ближчу і дальшу Родину в Україні, Америці і Канаді

ЗАУПОКІЙНІ СЛУЖБИ БОЖІ були відслужені:
в п'ятницю, 24-го вересня 1976 року в Кергонксоні, Н. Й.,
а в неділю, 26-го вересня 1976 р. в Льос Анджелес.
ВІЧНА ЇЙ ПАМ'ЯТЬ!

З глибоким жалем ділимося з Рідними і Приятелями сумною вісткою, що дня 11-го вересня 1976 р., за волею Всевишнього, відійшов несподівано у Вічність на 61-му році життя, наш Найдорожчий МУЖ, БРАТ І СТРИЙКО

бл. п.
ЯРОСЛАВ ДОЗЬО ЛЕХНЮК

ПОХОРОН відбувся 15-го вересня 1976 р. з Собору свв. Володимира й Ольги на цвинтар св. Миколая в Чікаґо, Ілл.

Прибиті горем:
ОЛЬГА — дружина
ОРИСЯ — сестра
ЯРЕМА — брат з дружиною НАДІЄЮ
БОРИС І ТАРАС — сестрінки
ВІРА І ЛЮБА — братанниці

В глибокому смутку повідомляємо Родину, Друзів та Знайомих, що в неділю, дня 26-го вересня 1976 року, о год. 4-ій рано, по довгій і тяжкій недузі відійшла у Вічність у Ню Йорк Госпітал, на 53-му році життя моя Найдорожча ДРУЖИНА і МАМА двох синів

бл. п.
ТАТІЯНА ФУРСИК
з дому ПЕНЦКО

народжена 1923 року в селі Поруба, Яворівського повіту на Україні.

ПОХОРОННІ ОБРЯДИ відбудуться: в похоронному заведенні Lakewood Funeral Home, Have N. 9, у вівторок, 28-го вересня 1976 р. о год. 7:30 веч.

В середу, 29-го вересня 1976 р. о год. 7-ій веч. буде відслужена ПАНАХИДА за Спокій душі Спочилої в Українській Православній Церкві св. Тройці при 836 Ласис Авеню, якої Покійна була членкою Парафії.

В четвер, 30-го вересня 1976 р. о годині 9-ій рано — СЛУЖБА БОЖА в церкві св. Тройці в Ірвінґтоні, а відтак тіло Покійної буде перевезене на український православний цвинтар св. Андрія в Бавнд Бруку, Н. Дж.

Горем спечалені:
ВОЛОДИМИР — чоловік
МИКОЛА І СТЕФАН — сини
Сестри і Брати в Україні
Ближча і дальша Родина

Замість квітів, на бажання Родини, просимо складати пожертву до церкви св. Тройці в Ірвінґтоні на Панахидник.

У глибокому смутку повідомляємо Приятелів і Знайомих, що 23-го вересня 1976 р. в Монро, Конн., по важкій недузі відійшла у Вічність наша Найдорожча, Незабутня ДРУЖИНА, СЕСТРА, БРАТОВА І ТІТКА

бл. п.
АННА ОЛІЙНИК
з родини ТРОМСІВ

ПАНАХИДА — в п'ятницю, 24-го вересня 1976 р. о год. 8-ій веч. в похоронному заведенні Charles Pistey & Son, 255 Barnum Avenue, Bridgeport, Conn.

ПОХОРОН — в суботу, 25-го вересня о 9-ій год. ранку з церкви св. Тройці, 99 York Street, Bridgeport, Conn. на український православний цвинтар св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

У невимовному смутку:
муж — ФЕДІР ОЛІЙНИК
БРАТИ, СЕСТРА, ПЛЕМІННИЦІ з Родинами

Ділимося сумною вісткою з Родиною, Приятелями й Знайомими, що 24-го вересня 1976 р. по довгій і тяжкій недузі упокоївся в Бозі на 63-му році життя

бл. п.
ВОЛОДИМИР ЛУЩАК

народжений 6-го вересня 1913 року в Підгайцях, Західня Україна. Покійний був активним громадським діячем і професійним купцем в Підгайцях. Він належав до 19-го Відділу УНСоюзу і був основоположником Комітету Підгаєчан в Ню Йорку.

ПАНАХИДА — 27-го вересня 1976 р. о год. 7:00 веч. в похоронному заведенні Дучинський-Черко Фюнерал Говм, 111 Йонкерс Авеню в Йонкерсі, Н. Й.

ПОХОРОН — 28-го вересня 1976 р. о год. 9:30 після Панахиди в українській католицькій церкві св. Михаїла в Йонкерсі на цвинтар Mount Hope Cemetery, Yonkers, N.Y.

В глибокому смутку:
ІРЕНА ЛУЩАК — дружина
ОЛЕНА ЦЕГЕЛЬНИЦЬКА (ЛУЩАК) — сестра
та ближча і дальша Родина в Німеччині, Україні, Америці й Канаді

ЄДНІСТЬ В ЦЕРКВІ...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

дові", закликав Патріярх Йосиф. Після привітань від пп. Маккі і Свансона, Патріярх Йосиф в короткому слові англійською мовою подякував за гостинність міста і, нав'язуючи до теми 200-річчя ЗСА, сказав, що український нарід має тепер такі ж самі проблеми і стремління як і колись американський. „Стремління українського народу, добро Української Католицької Церкви, успішне завершення її Патріярхатом — це не льокальні справи. Вони мусять мати увагу і зацікавлення цілої Церкви, цілого світу", сказав Патріярх Йосиф, підкреслюючи, що це і є основною ціллю його вже третіх з черги відвідин ЗСА і Канади за останніх вісім років.

Після полуденку, Патріярх Йосиф відбув ще коротку розмову з членами Головного Екзекутивного Комітету УНСоюзу, під час якої заторкнено ряд питань, між іншим справу влаштування і підтримки філій Українського Католицького Університету на терені ЗСА і Канади. Опісля в товаристві Й. Лисогора і його дружини Марії, Патріярх Йосиф від'їхав до Ню Йорку, де ще цього самого дня відвідав нові приміщення УККА і мав зустріч з представниками цієї центральної установи.

Про відвідини Патріярха Йосифа звітували місцеві щоденники „Джерзі Джорнал" і зокрема „Гадсон Діспеч", надрукувавши репортаж свого кореспондента ред. Романа Чайковського.

ВІДВІДИНИ УККА-СУА

Ню Йорк, Н.Й. (Ігор Длябога). – Приблизно 110 осіб, представників українських організацій та гостей, привітали Блаженнішого Патріярха Йосифа, Первоієрарха Української Помісної Католицької Церкви, короткою церемонією під час відвідин у новому будинку УККА-Союзу Українок в п'ятницю 24 вересня, куди Блаженніший подався безпосередньо після відвідин в УНСоюзі в Джерзі Ситі.

Мгр Іван Базарко, екзекутивний директор та шеф його канцелярії, і Леся Різник, заступниця голови Союзу Українок Америки, привітали Патріярха квітами біля входу до недавнозакупленого будинку. Після них, шестеро молодих пластунів: Мотря Процик, Ксеня Зєлик, Зірка Маєвська, Христя Сап'єнда, Донна Лопатинська та Лесик Маєвський з черги вручили Патріярхові квіти.

Дальша програма короткої зустрічі з Патріярхом Йосифом відбулася в залі на першому поверсі головних приміщень УККА-СУА.

Крім пластунів в одностроях, в зустрічі взяли участь також члени Спілки Української Молоді Америки: голова місцевого Осередок СУМА Корнель Василик, пані П'ятка та юнацтво: Любомир і Василь Лавро, Дарка Корчинська, Єлисавета Сидор-Чарторийська, Ірка Квасній, Христя Бабяк та Евгенія Андрусишин.

Місцевий парох о. д-р Володимир Гавліч та о. Севастіян Шевчук були присутні на зустрічі.

Після вступних слів мгра І. Базарка та пані Різник, д-р Володимир Савчак, голова місцевого Об'єднаного Комітету Українсько-Американських Організацій — Відділу УККА, привітав Блаженнішого Патріярха в імені сотні місцевих українських організацій. Патріярх Йосиф приїхав до Ню Йорку з його особистим секретарем о. Іваном Дацком та в товаристві д-ра Мирослав і пані д-р Романи Навроцьких та головного предсідника УНС і екзекутивного віцепрезидента УККА Йосипа Лисогора і його дружини пані Марії.

Патріярх Йосиф в короткім слові сказав, що для нього найбільшою подією є зустрічатися з українською громадою в Америці, яку він вважає за провідну українську громаду у вільному світі „Ви надаєте тону цілій українській спільноті", — сказав Блаженніший, — „і Ви представляєте те, що є найліпше в наших людей".

Звертаючи увагу на церковні справи, Патріярх Йосиф похвалив українців в Америці за те, що вони зрозуміли конечність існування Патріярхату. Блаженніший пояснив, що Патріярхат для українців не є „схизмою": „Ми всі є католики і вимагаємо тільки належних нам прав".

Після короткої церемонії в приміщеннях УККА, Патріярх оглянув приміщення Союзу Українок та музею СУА, де пані Л. Різник, Марія Савчак, Поля Книш, Любов Волинець, Марія Барагура, Уляна Старосольська і Оксана Грабович показали Патріярхові деякі експонати музею, який буде відкритий в наступну неділю.

З дому УККА-СУА Блаженніший від'їхав до манастиря Сестер Василіянок в Асторії, Н. Й.

СВЯТОЧНИЙ БЕНКЕТ В НЮ ЙОРКУ

Не зважаючи на те, що місцевий Відділ Т-ва за патріярхат Помісної Української Католицької Церкви та його Управа, організатори Святочного Бенкету на привітання і в пошану Блаженнішого Патріярха Йосифа, мали на влаштування Бенкету заледве один тиждень часу, цей бенкет був без сумніву одною з найбільших і найдостойніших того роду українських імпрез у цій метрополії. Точно 550 осіб з усіх прошарків цієї великої громади, включно із рядом гостей з віддалених місцевостей, посвятили свій час і труд та заплатили по 30 долярів за вступ, щоб своєю присутністю та участю в бенкеті виявити свою пошану і любов та привітати Первоієрарха-ісповідника та неструдженого борця за здійснення ідеалів нації.

Бенкет відбувся в суботу, 25-го вересня, в год. 6-ій вечора в бенкетовій залі готелю „Амерікана". Про святочний характер імпрези свідчило все, від настроїв і розмов починаючи, а на святкових одягах кінчаючи. Коли представник Т-ва за патріярхальний устрій ПУК-Церкви мгр Ярослав Щербанюк повідомив, що їх Святість Патріярх Йосиф І в почоті священиків входить на залю, його зустріли довго невгаваючі оплески. „Ваша Святосте! Тяжко дібрати слів, щоб висловити нашу радість і подякувати за це, що Ваша Святість зволили до нас прибути. У нас сьогодні велике свято, радісне свято, в протилежності до тих, коли ми вшановували Великого Неприявного" — говорив мгр Я. Щербанюк на привітання Патріярха, передаючи дальше ведення програми інж. Любомирові Зєликові. Після молитви і благословення трапези, що їх провів Патріярх, коротке слово на привітання виголосив о. крилошанин Любомир Мудрий, бажаючи Патріярхові многих літ у його змаганнях для добра Церкви і Народу, що приявні підхопили могутнім співом заінтонованого о. крилошанином Мудрим многоліттсвія.

Програму після вечері започаткував промовою інж. Микола Галів. „Бажалося б зібрати китицю найкращих, мелодійно озвучених і змістово пристосованих до події слів і їх покласти перед творцей новітньої історії Української Церкви, Патріярхом Йосифом І" — зачав своє слово інж. Галів. „Перший раз — говорив інж. Галів — ми вітали Вас, Ваша Святосте, тут в Ню Йорку як нашого духового Батька, Ісповідника Віри, Митрополита нашої Церкви по довгій розлуці. Ви, Ваша Святосте, на протязі 18 років каторжного заслання зведені до якогось лагерного числа, без елементарних людських умов, подивугідно держали свій митрополичий жезл і творили свою Церкву там і поставили на високий п'єдесталь гідність українського ієрарха... Другий раз ми вітали Вас, Ваша Святосте, в цьому ж готелі вже як творця і архітекта Українського Патріярхату, бо це Ви підняли довговікову цілину і, управляючи її, вчинили її родючою, повною... Сьогодні третій раз вітаємо Вас, Ваша Святосте, як Патріярха Києво-Галицького і всієї Руси..." — продовжував промовець, подаючи дальше короткий огляд змагань і зусиль за Український Патріярхат, який вже є фактом, хоча і не всіми визнаним.

Після слова інж. Галіва відбулася коротка мистецька програма, в якій виступила відома наша солістка, мецсо-сопрано Христина Р. Липецька при акомпаньяменті д-ра І. Соневицького, а Аскольд Лозинський продеклямував Шевченкове „Послання".

На цьому майстер церемонії інж. Л. Зєлик закінчив програму, в якій ще був передбачений виступ піяніста д-ра Ігоря Соневицького, коротко інформуючи, що Блаженніший Патріярх не цілком добре почувається. Тим не менше Патріярх ще мав коротке слово, кажучи, що він завжди добре почувається тоді, як є з народом і серед народу, зокрема в цій найбільшій українській громаді. „Я все з Вами, я все з народом і ніхто нас не розлучить. Ми маємо велику ідею, наша лінія — бути завжди з нашим народом, а наша єдність доведе нас до нашої мети — вільної і незалежної України" — сказав Блаженніший Патріярх у своєму короткому слові, подякувавши громаді за її великі подвиги та за увагу до нього.

Святочний бенкет закінчено співом заінтонованої Патріярхом молитви „Достойно єсть..."

Під час Бенкету за почесним столом разом з Патріярхом сиділи: о. прелат К. Прийма, о. протоігумен П. Пащак, ЧСВВ, о. крилошанин Я. Шуст, о. крил. Л. Мудрий, о. проф. д-р М. Войнар, секретар Блаженнішого о. д-р Іван Дацко та о. А. Кучма.

ТОРЖЕСТВА В ПАССЕЙКУ

Кульмінацією відвідин Блаженнішого Патріярха Йосифа в метрополії Ню Йорку - Ню Джерзі було величаве торжество в Пассейку, Н. Дж., в неділю, 26-го вересня, що включало Архиєрейську Святу Літургію в церкві св. Миколая, піднесення місцевого пароха о. Володимира Білинського до сану митрата та зустріч з громадою.

Опис цих торжеств буде поданий в чергових числах „Свободи".

НЕПЕВНІСТЬ ПІСЛЯ...

(Закінчення зі стор. 2-ої)

хідньоевропейська газета здобулася тоді на іронічне зауваження, що китайці врятували не тільки Берлін, але й політику „мирного співіснування"....

Після чого червоний Китай безліч разів перестерігав Захід перед облудною політикою „нових царів" у Кремлі, заявляючи, що агресивна політика Москви спрямована не так проти самого Китаю, як проти Заходу, зокрема, проти західньої Европи. Китайці твердили, що гостра небезпека совєтських агресивних дій супроти Заходу не тільки не проминула, але, що вона, навпаки, потужніє.

Як же зареагував на ці перестороги західній світ? Правда, відбулася т. зв. подорож миру през. Ніксона до Пекіну. Правда, різні західні держави (але не ЗСА) нав'язали дипломатичні взаємини з червоним Китаєм. Збільшено взаємні торговельні зносини. Але поза тим (хоч було ясно, що нібито „примирлива" політика Москви супроти Заходу походила виключно з необхідности мати вільні руки на Далекому Сході) країни західнього світу — замість того, щоб наблизитися до Китаю і співпрацювати з ним проти потенціяльної і непроминальної загрози з боку СССР — повірили новим „усмішкам" кремлівських верховодів і почали навввипередки „наближатися" до них, „торгувати" з Москвою і давати їй розлеглу господарсько-технологічну допомогу, яку Кремль зручно використав для збільшення свого індустріяльного і, мабуть в першу чергу, мілітарного потенціялу, який може кожної хвилі обернутися в смертельну небезпеку проти того самого Заходу.

ЗСА і досі не спромоглися на остаточне унормування своїх відносин з Китаєм і не нав'язали з ним дипломатичних відносин. Правда, тут завинили і китайці, які ставили вимоги щодо Тайвану, а цих вимог (покинути Тайван напризволяще) не могли прийняти ЗСА, не втративши при цьому свого обличчя. Та чи не можна було пошукати за якимсь компромісом у цьому питанні? Чому його не винайшов дипломатичний „вундеркінд" Кісінджер — замість того, щоб віддавати Анголю на поталу кубинським — а, властиво, російським — комуністам?!

Так чи інакше, але Захід не використав скрутного становища Москви з уваги на її конфлікт з Китаєм. Замість того, щоб нарешті почати говорити з Кремлем „твердою мовою" і змусити його піти на справжні поступки, Захід бездчинно і немовбито безпомічно приглядався на зміцнення потужности Москви на всіх континентах світу і на її непромимальні диверсії, інтриги і все більш нахабний тон. Якщо тепер існує можливість, що в Китаї прийдуть до влади прихильники порозуміння з СССР, то немає чому дивуватися. Якщо на всі китайські перестороги не зверталося уваги і якщо своїми господарськими зносинами Захід фактично підносив мілітарний потенціял Москви, то знаходяться китайці, які не хотять, щоб цей мілітарний потенціял обернувся проти них, і шукають можливостей порозуміння з Кремлем: хай, мовляв, совєтська зброя загрожує Заходові, а не нам. Бо ж що дозволено Заходові („мирне співіснування" з Москвою), може бути дозволене і нам!

Якщо тепер, аж в останніх місяцях, чуються деякі алярмуючі голоси чинників НАТО про непомірне збросння СССР і про застрашуюче збільшення совєтських дивізій в Середній Европі, а тепер приходить в додаток питання — „що буде", якщо Китай порозуміється з Москвою? — то хто ж поносить за це вину, як не дивовижне легковаження з боку державних мужів Заходу отих, власне, численних перестороги, що ними не щадив червоний Китай!

Чи в нинішній ситуації політика Заходу здолає якось і цим разом відвернути небезпечну для себе ситуацію і чи зможе вона мати якісь впливи на внутрішньо-китайську ситуацію, щоб не дійшло до повного китайсько-совєтського порозуміння, годі передбачити. Одне є певне: Захід мусів би вийти із стану пасивности, навіть паралічу, і почати діяти. Але діяти, позбувшись ілюзій щодо можливостей порозуміння з Москвою.

Президенти африканських...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

уряд, контрольований чорними. Президенти також вважають, що майбутність Родезії повинна бути вирішена на конференції, в якій взали б участь тільки представники чорного населення і репрезентанти Великобританії, а не члени теперішнього білого уряду Родезії, бо африканці вважають, що Родезія далі є колонією Британії, а уряд Іана Сміта є „нелегальний".

Хоча державний секретар Кіссінджер раніше надіявся, що лідери африканських держав погодяться на первісний плян, то в неділю, 26-го вересня, заявив, що Державний департамент вітає заяву 5-ох президентів і далі надіється, що до двох років в Родезії влада перейде в руки чорної більшости. Він поінформував, що ЗСА продовжуватимуть співпрацювати з Британією щодо створення тимчасового уряду в Родезії. Того самого дня британський міністер закордонних справ, Ентоні Кросленд, повідомив, що Британія скличе вимагану африканськими президентами конференцію, завданням якої буде вирішити дальшу долю Родезії та встановити владу чорної більшости в тій африканській країні.

ЖІНОЧА КОНФЕРЕНЦІЯ...

(Закінчення зі стор. 2-ої)

фесійно вишколені жінки. Знання еспанської мови є обов'язкове, бо делегатки з Півд. Америки володіють англійською мовою дуже слабо. Вони не є такі щирі й безпосередні, як американки й канадійки і знання еспанської мови могло б що їх настанову злагіднити. Дальше, стверджую, що висилання однієї представниці абсолютно не вистачає. Роботи під час такої конференції дуже багато.

СОВЄТСЬКІ ПОЛІТВ'ЯЗНІ...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

кий, ні Міжнародний Червоний Хрест. Нас примушують працювати, а половину зарплати забирають. Нам не дозволяють одержувати газет із закордону, навіть з соціялістичних країн, а тільки газети ... (нечітко) видані в СССР. В тюрмі нас держать в камерах, де на вікнах густі ґрати і денного світла ми фактично не бачимо. На людину призначено там 2.5 кв. метрів. В тюрмі дають 460 грамів хліба денно й баланду ... (нечітко) зварену на воді. Роками ми не бачимо свіжих фруктів, м'яса, молока, ярини. В тюрмі дозволяють побачення від 30 хвилин до 4-их годин, два рази на рік. Під час побачення заборонено навіть обіймати своїх рідних. Матір політв'язня Педана, яка на побаченні влітку 1974 року кинулася обіймати його, збили з ніг на підлогу наглядачі Суслова і Направнікова.

1974 року в тюрмі повісився політв'язень Г. Будаєв. Він не міг витримати знущань і понижень. В 1975 році в концтаборі ч. 36 повісився політв'язень Опанасенко. Він мав строк на 25 років за те, що боровся за самостійсть України. 21 років він терпів знущання — і не витримав. В 1972 році помер політв'язень Ю. Ґаланскoв. Йому, хворому (він мав 2-3 виразки шлунка), не давали ніякої медичної допомоги. Багато наших товаришів втратили в концтаборах і тюрмах здоров'я, залишилися каліками.

Наша боротьба покищо не увінчалася успіхом, нас не хочуть визнати політв'язнями. Монотонне сіре життя найбільш страшне, що можна придумати для людини... (нечітке). В тюрмі на перший погляд ніби все нормально. Але це „ніби" обманює тих, хто поверховно, без застанови оглядає тюрму й концтабір. У двадцятому сторіччі нам забороняють писати довільну кількість листів. Дозволено писати один, або два рази на місяць. Заборонено писати про хвороби, просити ліки. Хворих, як і здорових тримають на 460 грамах хліба і на баланді.

Описавши весь ... (нечітко) совєтських концтаборів і тюрем, ми віримо, що Ви скористаєте з цього і не будете захоплюватися Совєтським Союзом, керманичі якого вдень і вночі кричать про право людини, тримаючи в одній руці Кінцевий Акт Гельсінкської наради, а в другій — ключі від концтаборів і в'язниць, в яких держать інакшедумаючих. Їх жалюгідні ... (нечітко) вже виявлені на міжнародній арені. Але вони ще стараються своїми лицемірними виступами зловити на гачок наївних. Уся їхня тактика ... (нечітко) полягає в уже відомому ... (нечітко) пропаґанди: „Кричати більше про демократію — і може хтось і повірить в неї".

Листа підписали політичні в'язні в СССР, що між ними є: К. Любарський, В. Буковський, В. Павленков, Гайдук, М. Бондар, В. Абанькин, А. Сафранов, Б. Шакіров, Г. Роде, Ю. Вудка, А. — Л. Хнох, З. Попадюк, В. Ракецький, Г. Давидов, Є. Сверстюк, А. Турик і десятки наших товаришів.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСоюзу!

ТАРЗАН, Ч. 7507. Отець Йосип розказує

Що тоді сталося, отче Йосипе?

Балуґи всеріцше приходили до навчання і до шпиталика...

„... Тому я пішов до села племени Мамбу, в якому Балуґи були рабами...

„Я дізнався, що деяких з них вбито, коли вони старалися відвідувати мою місію... Раптом мене окружили Мамбуси!"